

Změny v přepravě nebezpečných věcí po železnici - III.

V tomto vydání opět pokračuje seriál článků, které čtenáře informují, co se při přepravě nebezpečných věcí železniční přepravou od 1. ledna 2011 mění, co bude nového, či co přestane platit. Dnes seriál pokračuje s informacemi od části 5 RID.

Část 5 Postupy při odeslání

V kapitole 5.1 dochází především k řadě změn u přepravy radioaktivních látek, které vyplynuly (jak již bylo informováno v 1. článku) z aplikace nových předpisů IAEA, jež platí od 1. ledna 2009 a jsou nyní uvedeny i v těchto podmínkách. Jsou zde uvedeny i celé nové pododdíly, jako např. pododdíl „5.1.5.4 Zvláštní požadavky pro vyjmuté kusy“.

V kapitole 5.2 týkající se nápisů a bezpečnostních značek byl přepracován odstavec 5.2.1.78, který zní:

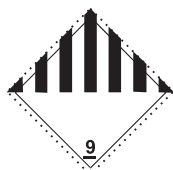
„U všech mezinárodních přeprav kusů, pro které je třeba schválení konstrukce nebo přepravy příslušným orgánem a pro které v různých dotčených státech platí různé typy schválení, musí být označeni v souladu s osvědčením o schválení země původu konstrukčního typu.“

Kusy obsahující látky ohrožující životní prostředí, které splňují kritéria pro klasifikaci uvedená v odstavci 2.2.9.1.10, musí být trvanlivě označeny značkou pro látky ohrožující životní prostředí vyobrazenou (viz obrázek), s výjimkou samostatných obalů a skupinových obalů, pokud tyto samostatné obaly nebo vnitřní obaly skupinových obalů obsahují:

- nejvýše 5 litrů kapaliny, nebo
- nejvýše 5 kg čisté hmotnosti tuhé látky.

Ve vzorech bezpečnostních značek se bezpečnostní značka vzor 9 přejmenovává na: „Různé nebezpečné látky a předměty včetně látek ohrožujících životní prostředí“:

V kapitole 5.3, která se týká označování a opatřování velkými bezpečnostními značkami, se v pododdíle význam

identifikačních čísel nebezpečnosti doplňují nové údaje:

- X668 velmi toxická látka, žíravá, která nebezpečně reaguje s vodou,
- 99 různé nebezpečné zahřáté látky.

Zcela jsou přepracována ustanovení o označování a polepování v kombinované dopravě silničních vozidel.

V kapitole 5.4 Dokumentace je ihned první pododdíl 5.4.0 zcela přepracován:

„5.4.0.1 Pokud není stanoveno něco jiného, musí být při každé přepravě podléhající RID přiloženy příslušné doklady předepsané v této kapitole.“

5.4.0.2 Použití technik systémů elektronického zpracování dat (EPD) nebo elektronické výměny dat (EDI) jako pomůcky nebo místo papírových dokladů je dovoleno, pokud tyto postupy používané pro sběr, uchovávání a zpracovávání elektronických dat splňují právní požadavky z hlediska průkaznosti a přístupnosti dat během přepravy

způsobem nejméně rovnocenným jako u papírových dokladů.

5.4.0.3 Je-li využita elektronická výměna dat, pak odesílatel musí být schopen neprodleně údaje poskytnout i na papírovém dokumentu v pořadí, jak je předepsáno.“

Zvláštní ustanovení pro odpady v odstavci 5.4.1.1.3 je nově zpracováno a jsou změněny vzory zápisů do dokumentace: „UN 1230 ODPAD METHANOL, 3 (6.1), II“ nebo „UN 1230 ODPAD METHANOL, 3 (6.1), OS II“ nebo „UN 1993 ODPAD LÁTKA HOŘLAVÁ, KAPALNÁ, J.N., (toluen a ethylalkohol), 3, II“ nebo „UN 1993 ODPAD LÁTKA HOŘLAVÁ, KAPALNÁ, J.N., (toluen a ethylalkohol), 3, OS II“.

Obdobně jako při předchozích změnách RID, je i tentokrát stanoveno přechodné období, kdy lze nebezpečnou věc přepravit buď

- podle „starého RID“ (RID platné do dne 31. 12. 2010), případně
- podle „nového RID“ (RID, které začne platit od 1. ledna 2011)

Pokud se uskuteční přeprava podle RID, jehož platnost končí ke dni 31. 12. 2010, je nutno v přepravním dokladu poznamenat: „PŘEPRAVA PODLE RID, KTERÝ PLATIL PŘED 1. LEDNEM 2011“. Přechodné období končí ke dni 30. 6. 2011, tj. po tomto datu se tento zápis již v přepravním dokladu NESMÍ objevit!!

Pro „ulehčení“ kontroly nebezpečných věcí, zda nebezpečná věc má/nemá být označena značkou pro látky ohrožující životní prostředí, byl vypracován nový odstavec 5.4.1.1.18:

„Zvláštní ustanovení pro přepravu látek ohrožujících životní prostředí (vodní prostředí)

Jestliže látka třídy 1 až 9 splňuje klasifikační kritéria odstavce 2.2.9.1.10, musí být v přepravním dokladu uveden doplňkový zápis »OHROŽUJÍCÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ«. Toto dodatečné ustanovení

vení neplatí pro UN čísla 3077 a 3082 a pro výjimky, které jsou uvedeny v odstavci 5.2.1.8.1.

Pro přepravu v přepravním řetězci, který zahrnuje námořní přepravu, je možno uvést místo zápisu »OHROŽUJÍCÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ« zápis »LÁTKA ŠKODÍCÍ MOŘÍM« (dle odstavce 5.4.1.4.3 IMDG-Code)."

S výroby zábavné pyrotechniky (třída 1) jsou občas problémy, že nejsou správně klasifikovány. Proto bylo rozhodnuto přepracovat odstavce 5.4.1.2.1 g), který má nové znění:

„Pokud jsou přepravovány výrobky zábavné pyrotechniky UN čísel 0333, 0334, 0335, 0336 a 0337, je třeba v přepravním dokladu poznamenat:

»KLASIFIKACE VÝROBKŮ ZÁBavnÉ PYROTECHNIKY POTVRZENA PŘÍSLUŠNÝM ORGÁNEM Z XX S OSVĚDČENÍM PRO ZÁBavnOU PYROTECHNIKU XX/YYZZZZ».

Osvědčení o klasifikaci nemusí doprovázet přepravu, je však třeba, aby odesílatel umožnil dopravci nebo příslušnému orgánu při kontrole, aby do něho mohl nahlédnout. Potvrzení klasifikace nebo jedna jeho kopie musí být v úředním jazyce země odeslání a pokud tento jazyk není němčina, angličtina, francouzština nebo italština, pak tato musí být v němčině, angličtině, francouzštině nebo italštině.

Osvědčení o klasifikaci se musí skládat z údaje smluvního státu RID, v němž dle zvláštního ustanovení 645 oddílu 3.3.1 byl přidělen klasifikační kód. Údaj musí být doplněn o rozlišovací značku pro silniční vozidla v mezinárodní přepravě (XX)⁶⁾, identifikaci příslušného orgánu (YY) a pouze jednou udělené sériové reference (ZZZZ). Příklad:

GB/HSE 123456
D/BAM 1234.

⁶⁾ Rozlišovací značka států předepsaná v Úmluvě o silničním provozu – Vídeň 1968."

S ohledem na možnost elektronického zpracování dat byl zpracován nový pododíl 5.4.2.4:

„Pokud jsou dopravci poskytnuty informace o přepravě nebezpečných věcí za pomoci techniky elektronického zpracování dat (EDP), nebo elektronické výměny dat (EDI), a nebezpečné věci jsou následně předány dopravci, který požaduje přepravní doklad pro přepravu nebezpečných věcí v papírové podobě, musí dopravce zabezpečit, aby na papírovém do-

kumentu byl uveden údaj «obdrženo původně v elektronické podobě» a jméno podepisujícího velkými písmeny."'

S ohledem na harmonizaci podmínek s Dohodou ADR byl zpracován zcela nový oddíl, který do železniční přepravy nebezpečných věcí zavádí písemné pokyny.

5.4.3 Písemné pokyny

5.4.3.1 Pro pomoc v krizových situacích, které mohou nastat během přepravy, je třeba, aby na stanovišti strojvedoucího, na lehce přístupném místě, byly umístěny písemné pokyny v přesně stanovené formě, která je uvedena v pododdíle 5.4.3.4.

5.4.3.2 Tyto písemné pokyny musí dopravce dodat strojvedoucímu (strojvedoucím) před nástupem jízdy v jazyce (jazycích), který umí (umějí) přečíst a kterému rozumí (rozumějí). Dopravce musí dbát na to, aby strojvedoucí písemným pokynům rozuměl a aby byl schopen tyto správně použít.

5.4.3.3 Před nástupem jízdy musí dopravce strojvedoucího informovat o naložených nebezpečných věcech. Strojvedoucí musí do písemných pokynů, kvůli opatřením, které musí učinit v případě nehody nebo mimořádné události, nahlédnout.

5.4.3.4 Písemné pokyny by měly pokud se týká jejich obsahu odpovídat následujícímu 4-strannému vzoru.

PÍSEMŇNÉ POKYNY PODLE RID

Opatření při nehodě nebo události, při které jsou poškozeny nebezpečné věci, nebo hrozí jejich poškození

Při nehodě nebo události, která se může stát při přepravě, musí strojvedoucí přijmout následující opatření, pokud tato mohou být provedena bezpečně a prakticky¹⁾:

- zastavit jízdu vlaku/posunovací jízdu s ohledem na druh nebezpečí (např. požár, únik nákladu), lokalitu (např. tunel, obydlené území) a možná opatření záchraných složek (přístupnost, evakuace), popřípadě na vhodném místě po dohodě s provozovatelem železniční infrastruktury;
- hnací vozidlo vypnout dle návodu (ukončit provoz);
- vyvarovat se zdrojů zapálení, zvláště nekouřit a nezapínat elektrická zařízení;
- dbát na dodatečná upozornění, která jsou sta-

novena pro nebezpečí všech poškozených věcí, v následující tabulce. Nebezpečí odpovídají číslům vzorů bezpečnostních značek a označení, které jsou věcem přiděleny během přepravy;

- informovat provozovatele železniční infrastruktury nebo zásahové složky. V informaci podat co nejvíce informací, jak jen je možno, o nehodě nebo události, jakož i o poškozených nebezpečných věcech, přitom je třeba dbát pokynů dopravce;
 - připravit informace o poškozených nebezpečných věcech (popřípadě přepravní doklady) pro příjezd zásahových složek a mít je ihned k dispozici nebo zajistit, aby byly k dispozici pokud je používána elektronická výměna dat (EDI);
 - při opuštění hnacího vozidla obléknout předepsanou výstražnou vestu;
 - popřípadě použít další ochranné pomůcky; vzdálit se z bezprostřední blízkosti nehody nebo události, ostatní osoby vyzvat, aby se rovněž vzdálily a dbát pokynů vedoucího zásahu (interní i externí);
 - nevstupovat do, nebo se dotýkat uniklých látek a vyvarovat se vdechnutí par, kouře, prachu pobýtem na návětrné straně;
 - kontaminované oblečení svléknout a doručit je k bezpečnému očištění.
- ¹⁾ Je třeba dbát na platná nařízení, která vyplývají z železničně-právních nebo provozních předpisů. Vzor písemných pokynů, jakož i zbývající změny RID 2011, budou naplnit posledního pokračování. ■

Stanislav Hájek
bezpečnostní poradce pro RID